

Xara 3D 3.0

Umělec pro práci s textem

KAREL ŠREDL

Dnes vám přináším další díl seriálu Rychlokurz. Tentokrát půjde o legendu mezi programy své třídy – Xara 3D 3.0. Je to pěkných pár let, kdy jsem název Xara 3D slyšel poprvé a už tehdy to byla aplikace, jež ze svého uživatele dokázala udělat umělce. K čemu vlastně slouží? Umožní vám rychle a jednoduše vytvořit efektní prostorové nápisy a ještě je okořenit animací.

Instalace

Po spuštění instalačního souboru nejprve odsouhlasíme licenční ujednání, následně zvolíme adresář, kam chceme program nainstalovat a nakonec klikneme na [Install].

Po spuštění Xary 3D se objeví registrační rozcestník. Klikněte na tlačítko [Register this copy] – objeví se internetový prohlížeč a automaticky přejde na adresu offer.xara.com/xara3d3/idg/. Zde nejprve vyberte z nabídky správný časopis – „PC WORLD“ – a na následující stránce vyplňte okénko s názvem „New to Xara...“. Do pole „E-mail Address“ zapište svoji e-mailovou adresu, pokud chcete být informováni o novinkách Xary, zaškrtněte i checkbox pod ním. Nakonec nastavte do

pole „Country“ Českou republiku a klikněte na [Continue]. Na další stránce uvidíte červeně vaše sériové číslo. Zkopírujte si jej do schránky Windows a pro jistotu také někam zapište!

Spusťte Xaru a v úvodním dialogu klikněte na [Run Xara3D 3 Now]. Zadejte sériové číslo – nejlépe ze schránky Windows – a klikněte na [Unlock]. Tím je software odblokován a vy před sebou spatříte hlavní okno programu Xara 3D.

Práce s programem

Jak už jsme si řekli, program slouží k rychlému a jednoduchému vytvoření trojrozměrných grafických nápisů. Tomu je v hlavním okně podřízeno vše – skládá se z hlavní grafické plochy, z menu a z panelu s ikonami. Dole je pruh pro nastavení vlastností textu. Na grafické ploše vidíte velký nápis „Xara 3D 3.0“. Zde budete pracovat a zde (úpravou tohoto nápisu) vytvoříte své vlastní dílo.

Nejprve k základním činnostem: nápisem lze otáčet – to je velice jednoduché, prostě myši uchopíte text a při stisknutém levém tlačítku myši objektem otáčejte. K rotaci podél os X a Y můžete využít i horizontální a vertikální posuvníky. Ostatní manipulace je otázkou nastavení vizuálních vlastností textu. Na to se podíváme nyní...

Pruh ikonek pod hlavním menu obsahuje následující: první skupina ikon znamená klasické operace se souborem (Nový/Otevřít/Uložit/Exportovat...). Následují ikonky pro vrácení akcí (Zpět poslední akci/Znovu proveď). Na další se podíváme podrobněji.

I Skrytí/Ukázat textový kurzor – jak název napovídá, kliknutím na ikonu můžeme v našem nápisu zobrazit textový kurzor. To nám umožní objekt vizuálně editovat. Změny se projeví ihned.

I Vlastnosti textu – touto volbou zobrazíte dialogové okno pro nastavení vlastností textu. Vpravo vidíte 2D náhled, vlevo pak seznam fontů, nahoře další vlastnosti textu. Ve 2D náhledu lze provádět klasické editační činnosti (dopisovat, mazat, označovat), tentokrát můžete využívat i myš. Změny nastavení (použitý font i ostatní volby) se vždy aplikují na označenou část, pokud není označeno nic, aplikují se na celý text. Popis významu jednotlivých voleb naleznete na obrázku.

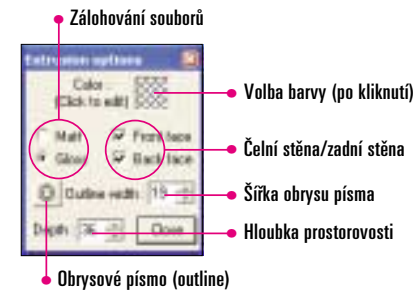
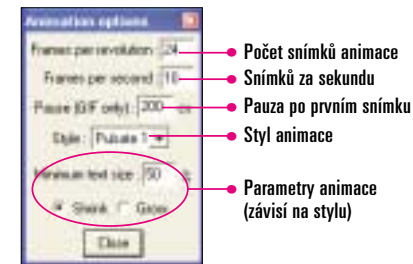
E Vlastnosti extruze – extruze představuje prostorovou podobu nápisu – tedy vlastně to, co dělá z 2D písma 3D. Nastavujete zde také čelní a zadní stranu textu či vlastnost „Outline“ (do češtiny bych to přeložil „Obrysovost“).

B Zaoblení/zkosení hran [CTRL + B] – aby text neměl jen ostré hrany, umožňuje Xara nastavit mnoho druhů zaoblení či skosení hran. V dialogovém okně lze ze seznamu vybrat libovolný typ skosení. Volby pod seznamem (Miter/Round) pak ovlivňují rohy – mohou být ostré (Miter) či zakulacené (Round). Nastavením hodnoty Depth pak určíte hloubku skosení. Toto nastavení je platné pro celý text, ne jen pro označenou část.

S Stín – zde můžeme ovlivnit vzhled vrhového stínu. Volbou Style lze určit základní podobu. Stín 1 je vytvořen tak, že se text začerní a rozmaže. Nejde tedy o pravý stín, avšak v některých případech vypadá dobře. Hodnota 2 je stín vypočítaný z pozice světla a textu – tedy pravý stín. Dále můžeme ovlivnit barvu stínu (Color), průsvitnost (Transparency) a rozmazanost (Blur). Přiblížit či oddálit stín za textem lze kombinací kláves ALT + znak „+“ a „-“ na numerické klávesnici.

T Textura – náš nápis udělá zajímavým textura, kresba povrchu. Nápis ze dřeva, oceli či kamene – to vše napodobíme texturou. Kliknutím na ikonu otevřete dialog nastavení. První, co musíte provést, je vybrat texturu. K tomu lze použít libovolný obrázek ve formátu BMP, JPG, GIF či PNG. Klikněte na tlačítko [Load Texture] a obrázek vyberte (v adresáři programu Xara najdete podadresář Textures, kde jich je k dispozici několik na ukázkou). Kliknutím na [Otevřít] texturu aplikujete. Pokud bude vzorek příliš jemný či naopak hrubý, nastavíte správnou hodnotu zoomu posuvníkem označeným Size. Nebojte se experi-

(CD)

mentovat, změny se projevují okamžitě, takže snadno najdete tu správnou míru. Posuvníkem X a Y pohybujete texturou do stran, nahoru a dolů. Konečně posuvník Angle slouží k otáčení textury kolem své osy.

A Animace – náš statický nápis můžeme touto volbou rozpohybovat. Jedná se hlavně o otáčení (styl Rotate), kývání (Swing) či přiblížení a oddálení (Pulsate). Stačí nastavit požadovaný styl s parametry, a pak už jen kliknutím na ikonu (CTRL + mezerník či menu View > Start Animation) animaci spustíte.

S Světla – zde lze ovlivnit nastavení světla. Ta se zobrazují jako tři barevné prostorové šipky. Levým tlačítkem myši je uchopíte a následně jimi libovolně otáčíte. Dvojitým kliknutím na šipku nastavíte barvu světla. Kromě tří barevných šipek (světla) vidíte na scéně také jednu šipku černou. Tou ovládáte vržený stín. Kliknutím na ikonu zobrazení světla opět vypnete.

Poslední, co vašemu dílu chybí, je nastavení barvy či obrázku na pozadí. Klikněte pravým tlačítkem na grafickou plochu a z menu zvolte Background color pro barevné pozadí či Background Texture pro pozadí s obrázkem. Stačí vybrat barvu či obrázek, a je to.

Uložení

Pokud budete chtít své dílko uložit, klikněte na ikonu (menu File > Save) – implicitně je nastaven formát X3D, jenž je nativním formátem programu Xara 3D. Budete-li ovšem chtít svůj nápis použít v nějaké prezentaci či na webové stránce, musíte jej exportovat. K tomu slouží ikona (menu File > Export bitmap). Získáte tak možnost uložit obrázek ve formátu BMP, JPG, GIF nebo PNG. Jeho velikost bude přesně taková, v jaké jej vidíte na obrazovce (viz pravý dolní roh hlavního okna, kde se nachází údaj o rozměrech). Pokud tedy budete chtít obrázek větší či menší, musíte změnit velikost hlavního okna.

Takto však uložíte pouze jednoduchý statický obrázek. V případě animace je potřeba použít menu File > Export animation. Formáty máte na výběr dva – animovaný GIF a AVI. O velikosti videa platí totéž, co bylo řečeno v minulém odstavci – je stejná jako velikost grafické plochy hlavního okna. Pamatujte však, že velikost souboru s animovaným nápisem bude několikanásobně větší než velikost statického obrázku. Velikost souboru upravíte buď snížením rozlišení (změníte hlavní okno) nebo změnou parametrů animace (ikona).

Další volby

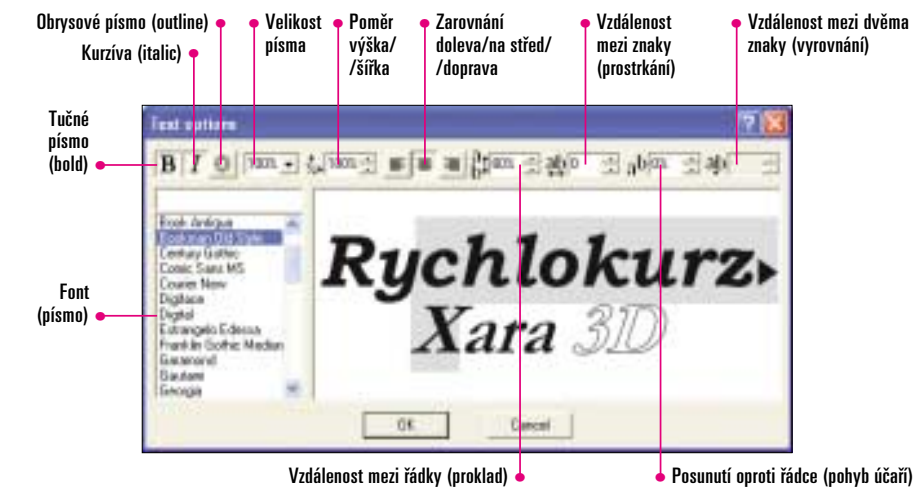
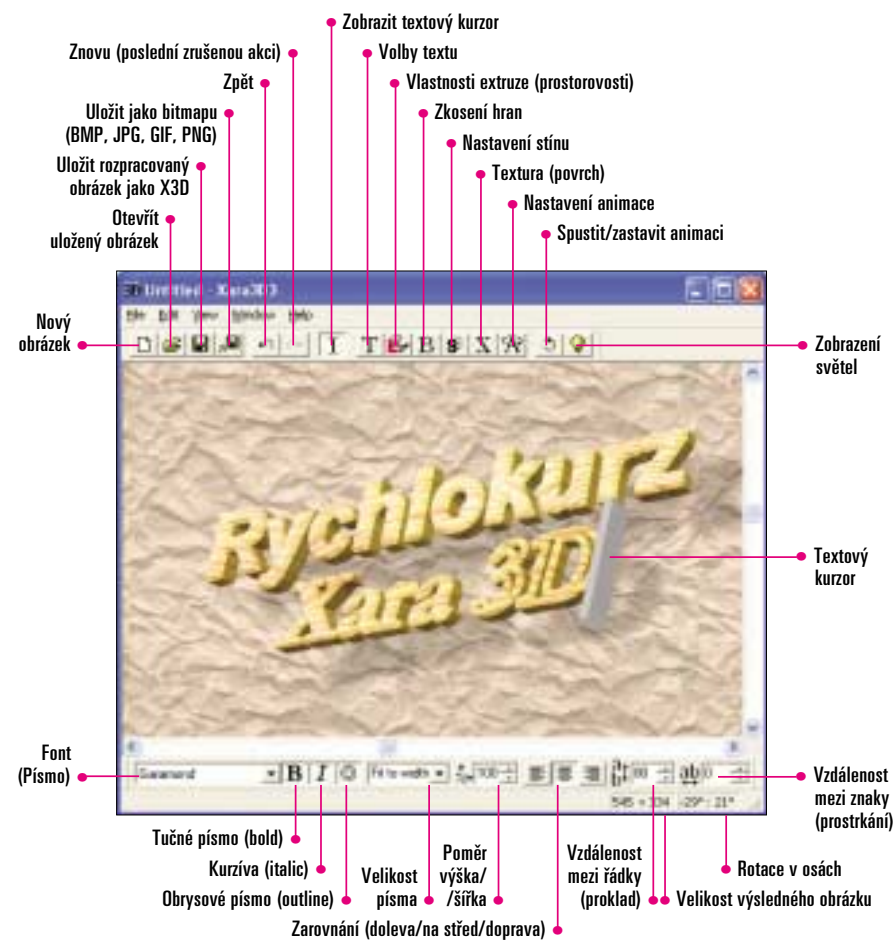
Poslední dvě volby, o nichž jsem se zatím nemínil, jsou:

- Menu File > Import – umožní importovat grafické formáty XAR, WEB, WMF, EMF do vašeho textu jako znak.
- Menu Window > Quality settings – nastavení kvality zobrazení. Zde nastavíte kvalitu (a rychlost) zobrazování textu v jednotlivých situacích. Doporučuji ponechat původní hodnoty.

Závěr

Tímto jsme vyčerpali snad vše, co je potřeba říci, abyste mohli začít používat program Xara 3D. Zbytek už záleží na vaší fantazii, citu a šikovnosti. Popsaná aplikace je sice jednoduchá, ale velice šikovná a užitečný nástroj. Dostali jste do ruky štětec, umělcem už se musíte stát sami...

5 0395/OK □

Zachyt každý Úsměv

Verbatim

DISKUS
datamedia & storage
www.diskus.cz

Práha – sídlo
3-letová 304, 100 00 Práha 3
tel.: +420 224 814 001, fax: +420 224 814 002
e-mail: info@diskus.cz

Práha – pobočka
Mlýnská 2, 102 00 Práha 2
tel./fax: +420 224 814 001

Brno
Čes. 10, 602 00 Brno
tel./fax: +420 542 222 001

Olomouc
Čs. leg. 81776, 782 01 Město u Olomouce
tel./fax: +420 585 000 740